

[Thestrup.]

yderligere ind på det her. Jeg vil kun sige: der er ingen tvivl om, at forskellen i huslejeniveauerne har en ikke ringe del af skylden for den mangel på boliger, der er. Den bevirker en u hensigtsmæssig fordeling af den eksisterende boligmasse ved at holde små familier fast i store lejligheder og hindre en naturlig omflytning. Det foreliggende forslag virker i nogen måde, men også kun i nogen måde, udjævrende herpå ved at forhøje lejen i de gamle lejligheder og ved at udelukke misforholdsleje i de nye. Der kan næppe være tvivl om, at bestemmelsen i byggestøttelovforslagets § 6, hvorved der åbnes adgang for boligministeren til at tillade forhøjelse af lejen i den del af det sociale byggeri, hvor han ikke tidligere har haft denne adgang, vil bevirke en udjævning i huslejeniveauet ved, at lejen bliver forhøjet på steder, hvor den tidligere har været holdt for langt nede. Endelig venter vi, at også bestemmelsen i byggestøttelovens § 36 g om ret til nedsættelse af boligafgiften eller lejen for aldersrentemodtagere, invaliderentemodtagere eller kronisk syge i socialt byggeri, der er påbegyndt efter lovens ikrafttræden, vil virke i retning af en bedre udnyttelse af den eksisterende boligmasse, idet den gør det muligt for aldersrentemodtagere, invalider og kronisk syge at flytte ud i nybygninger i små lejligheder og derved frigøre større, ældre lejligheder.

Det er endvidere almindeligt erkendt, og det er også erkendt af det høje ting, da vi sidst vedtog forlængelse af huslejeloven, at der i mange tofamiliehuse var opstået utålelige forhold mellem de to familier, og at det var yderst uheldigt, at sådanne to familier så at sige ved opsigelsesrettens suspension var lønket til hinanden. De lempelser, vi på dette område havde indført, havde ikke fået de virkninger, vi havde ønsket. Denne mangel er nu søgt afhjulpet ved lovforslagets § 68, nr. 9, om ret til opsigelse i tilfælde af betydelige uoverensstemmelser. Også reglen i samme bestemmelse om ret til opsigelse for at få gamle, syge eller svagelige slægtninge i op eller nedstigende linie ind for at pleje dem eller om ret til opsigelse for at få slægtninge i samme grad ind, for at de kan passe ejeren eller hans kone i tilfælde af sygdom eller alder, vil medvirke til at afhjælpe mangler, der har været følt hårdt.

Endelig kan det ikke nægtes, at den eksisterende tilstand med to sæt huslejelove, gældende for lejlighederne fra henholdsvis før 1. september 1939 og efter 1. september 1939, var urimelig og umulig at finde ud

af undtagen for jurister og særlige eksperter på lejeområdet. De talrige forsøg, der har været gjort på at få en ny, alle huslejeformholdene omfattende lov, viser da også i denne retning og kan tages som et bevis herpå.

Den anden af de hovedgrunde, der har fået mit parti til at gå ind for dette forlig, er den, at forliget i alt fald ikke strider imod den økonomiske politik, som vi i øjeblikket er nødt til at føre, vel endda snarest må siges at gå i samme retning som denne politik.

Det er utvivlsomt, at der her i landet er en betydelig boligmangel. Efter den sidste opgørelse fra boligministeriet — den er, såvidt jeg husker, foretaget pr. 1. januar 1951 — mangler der 24 000 lejligheder i, at boligbehovet er dækket. For at kunne gå til frie forhold på boligområdet vil det være nødvendigt herudover at kræve en boligreserve. Det vil altså sige, at der på boligområdet foreligger en mangelsituation. Det vil næppe møde modsigelse, selv fra den ivrigste forsvarer af den private ejendomsret, at det i en sådan situation er berettiget at bibeholde restriktioner og prisstop. Afgørelsen af, hvor dette prisstop skulle lægges, altså hvilken husleje-forhøjelse der skulle tillades, er netop et af de punkter, hvorom kampen har stået. Og selvom mit parti havde ønsket en større husleje-forhøjelse end den, der er opnået, ville det dog for os ved afgørelsen af størrelsen have været nødvendigt at tage i betragtning, at for hver gang huslejen i de gamle ejendomme steg 5 pct., steg pristallet 1 point, og at en større stigning i pristallet ikke var ønskelig.

Det må endvidere tages i betragtning, at der stadig er en overordentlig stærk beskæftigelse i byggefagene, og at en ordning af leje-forhøjelsen, der fik en bølge af vedligeholdelsesarbejder til at gå over landet, ville være alt andet end ønskelig, idet den ville bevirke en indskrænkning i byggeriet og måske en yderligere stigning i dets omkostninger.

Det måtte derfor være nærliggende at søge i stedet for en forhøjelse i den kontante leje at give udlejerens fordele i forhold til de bestående regler på anden måde, f. eks. ved at formindske udlejerens tidligere absolute vedligeholdelsespligt og ved at overføre på lejerens en del af de skatter, afgifter og bidrag af forskellig art, som udlejerens i tiden før 1. september 1939 svarede. Her ved er der så meget mindre betænkelighed, som udviklingen selv var på vej i denne retning, hvad der fremgik med tydelighed af de siden 1. september 1939 afsluttede